

GRATULATIO
 Qua
MAGNIFICOS
 ACADEMIÆ DUISBURGENSIS
 FASCES
 à V I R O
CELEBERRIMO ET CONSULTISSIMO
D. H E N R I C O
 THEODORO A. A. F.
PAGENSTECHERO
 JURISCONSULTO,
 ET ANTECESSORE
 H. T. FAC. JURID. DECANO

Rite susceplos
 Anno c i o i o c c x x v .
 ipfis Idibus Octobris

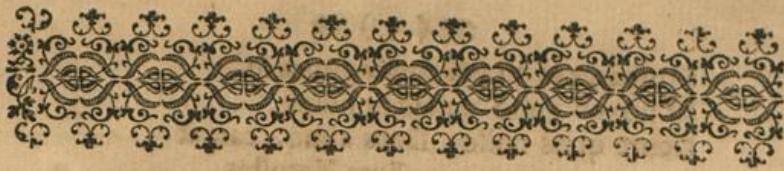
Prosequitur,
 Annexis quibusdam Veterum Scriptorum
 EMENDATIONIBUS,
JOH. HILDEBRANDUS WITHOFIUS
 Histor. Eloquent. & Gr. Ling. Professor
 h. t. Philos. Fac. Decanus.

DUISBURGI ad RHENUM,
 Typis JOHANNIS SAS, Academiæ Typographi.

(1735)

O D A.

EN Tuæ nostri regimen Lycei
Cedit, & Sceptri pia cura dextræ,
Gentis o doctæ, celebrisque dudum

Nobile fidus:

Cum tuis certans tot avita Patrum
Rite Germanis, THEODORE, gesta,
Tot tropæorum titulos veterno

Perdere nullo.

Culte Vir nobis simul & colende,
Seu pares viæ reminiscar artes,
Seu diu junctas sine litis ullo

Frigore mentes.

Sceptra jam fatis agedum secundis,
Quæ Tuæ dotes meruere, sumens,
Et Camœnarum renovata præstans

Otia castris,

Nomen, & laudes cumulans priores,
Qua cadit Phœbus, juga quæ reversus
Aureo curru Nabathæa pingit,

Porrige lucem.

Floreat tanto Duce gratulantum
Turba Musarum, Charitumque Triga,
Quem vel audito celebrare possint

Nomine solo.

A 2

Pro-

Prosperes at tu pia cæpta, quæso,
Et novos anno parias honores,
Dente quos nullo, Deus alme, carpat
Sera Vetustas.

Summe terrarum Moderator, adsis,
Meta dum primi prope rasa secli
Curribus nostris, obeunda festo
Non sine cantu.

Jam novâ lauru pia Literarum
Cinge maternum caput Officina;
Tuque, Dusburgum, melioris omen
Accipe fortis.

Orbis annorum trepidare centum
Magnus ad finem tacitè laborat,
Pacis & belli gravis, aleæque
Conscius omnis.

Seculo faustum, DEUS, adde metam,
Fac & annorum novus inchoetur
Ordo; fac felix oriatur ætas
Sidere læto.

Ista dum fiant, novus Hoc regente
Jura procedat, meliorque semper
Annus in serum subiturus ævum
Gaudia donet.

Eruditorum Sapientiumque
Nemo, si quisquam sapiens superstis
Orbe vel dici queat eruditus,
Te sine solo

Nomen & tantos poterit tueri
Elaboratos sibi difficulter
Invalescentis titulos honoris,
Et decus altum.

Bardus

Porphyrinsque.

A 3

Castra

* Meminisse potes , Vir Magnifice , alludere nos voluisse ad locum JULII FIRMICI MATERNI de *Erroribus Profanar. Relig.* de quo nuper pro amicitia nostra sermones cæ-

Castra nec vecors Odium canino
Nostra latratu strepitque turbet;
Quisque sed Phœbo duce mitigatus,

Auspice Phœbo,

Strenuè sacrâ pugil hac palæstrâ
Militet fortis cupidusque palmæ;
Et docens votis & utrinque discens

Agmen iisdem

Barbaros mores, & opinionum
Noxias menti removere nubes
Certet, insulsas & ineptiarum.

Tollere larvas.

Exulet

---

debamus, cuius emendationem Tibi cum aliis quibusdam à me tunc propositam vehementer arridere aperte & sine ligure, qui in elegantem indolem non cadit, declarabas; eam verò cum Tibi cum quibusdam reliquis tunc simul enarratis dedicaverim, huc ex *Crucibus meis Criticorum*, arduo fane Opere, cui describendo nunc, ut scis, ipsa necessitate nimurum ita flagitante, insudo, decerpam, idcirco maxime, quia eodem illo tempore, quo notata ista in ordinem suum redegeram, præsentiae Tuæ honore fruebar. Est vero locus ille apud *Firmicum Matern.* ex Editione Jac. Gronovii, qui eum Minucio suo Felici adjecit, p. 432. & sic habet: *Nihil enim operantur animæ, & crux ex affiduâ pecudum cæde profusus, nisi ut dæmonum substantia, qui Diaboli procreatione generantur, ex isto sanguine nutriatur.* Nam ita esse Porphyrius defensor Stoicorum, hostis Dei, & veritatis, in multis sceleratarum impietatum scriptis manifestis nobis probationibus prodit. In libris enim, quos appellat περὶ τῆς ἐνλόγιων φιλοσοφίας majestatem ejus prædicans, de infirmitate confessus est. In primis enim librorum partibus, id est, in ipsis auspiciis positus dixit: *Serapis vocatus, & intra corpus hominis collocatus talia respondit.*

Exulet socors juvenum Veterus
 Et senum, ventri Venerique soli
 Semper indulgens, simul & Vacunæ
     Pulcra peroſæ.
 Barbaro linquant Helicona Musæ
 Subditum pridem populo latronum,
 Et diu vastam Claron, & repressis
     Phocida lymphis;
 Proque Parnaso juga, proque Pindo,
 Nostra jam Turbae placeant novenæ:
 Hac latex Dirces, novus hac fusurret
     Castalis orâ,

Qua

Apposui locum totum. Agit ibi Firmicus de Ægyptiis Sacris, & de idololatrico cultu Alexandriâ in alias orbis partes disperso, ut ipsa verba indicant. Sed cur hic Porphyrius dicitur *defensor Stoicorum?* neque enim constat, eorum causam tam graviter egisse Porphyrium. Deinde, quid hoc ad locum præsentem, ubi de Ægyptiis & Alexandrinis sacris, nullus autem de Stoicis sermo, qui cultum imaginum & idolorum, de quo hic agitur, ne magnifarent, vel ipsis Philosophiæ suæ principiis impediebantur, & potius se ipsos idola quædam facere annitebantur. Vedit hoc merito objici posse J. Frid. Gronovius; qui idcirco Observation. Eccles. c. IX. circa finem hic in Firmico corrigit *Porphyrius defensor idolorum.* Hæc quidem mutatio est nimia, & satis præter cauſam audax, à Viro alias à temeritate sollicite detergere solito profecta. Quid tum? inquis; scis meliora? Scio, inquam, & dico, ac doceo scriptissime Firmicum minima mutatione, quod maxime ad præsentem de Sacris Ægyptiis causam facit: *Nam ita esse Porphyrius defensor Isiacorum, hostis Dei, & veritatis, in multis sceleratarum impietatum scriptis manifestis nobis probationibus prodit.* In libris enim quos appellat περὶ τῆς ἐν λογίων

Qua suas Rheno placide maritat
 Rhura victori subeuntis undas
 Amnis, & plausum geniale singit

Murmur aquarum.

Fama *Claubergi* recidiva nostras
 Semper illustret radiis Athenas,
 Qui semel fulsit, tua lux decusque,
 Solque, Solinga.
 Semper accedat nova fax priori.
 Grande, *Mastrichti*, jubar, *Hundiique*,
 Grande, *Feltmanni* veteres novique,
 Spargite castris.

Sint

φιλοσοφίας majestatem ejus prædicens de infirmitate confessus
 eß Ec. Hæc sola veraque fuit Firmici scriptura; in qua
 vides, quam mutatione faciliter aberraverint librarii Veteres,
 qui τὸ Stoicorum nobis obtruserant. Certe si Pythagorico-
 rum, aut Pythagoræ defensorem vocassent Porphyrium li-
 brarii, tolerari potuissent aliquatenus, cum ejus vitam scri-
 pserit. Sed idem quin de Ægyptiis Sacris scripserit, ac
 potissimum Isidis ac Isaïcorum causam egerit, vel ob hunc
 ipsum locum dubitari nequit, ac præterea ex iis scriptis col-
 ligi potest, quæ Joh. Albert. Fabricius Vir Cl. Lib. IV. Part.
 Altera Bibl. Gr. p. 185. & 190. recenset; ubi docet, Viros
 doctos, Lucam puta Holsteinum, & Joh. Jonsium, in eodem
 hoc Firmici Materni loco emendasse περὶ τῆς ἐν λογίων
φιλοσοφίας, ubi male, ἐνλογίων legitur; quod certissimum
 pariter; ea enim materia περὶ λογίων illis temporibus unicè
 ventilari solebat. Jam vero Isaïci, ut restitui, dicebantur
 Sacerdotes Isidis sine adjecto substantivo absolute, & Sacra
 similiter ista simpliciter *Isaca*; idque tam Græcis, quam
 Latinis Scriptoribus usitatisimum. Plutarchus in Libro de
 Isid. & Osir. Tom. II. p. 352. Edit. Franc. "Οὐτε γὰρ φι-
 λοσόφες πωγωνοφορίαι, ὡς Κλέα, καὶ τριβωνοφορίαι ποιεῖσιν,

Sint TUO semper similes Parenti:
 Sint, quibus cordi Themis, & Latina
 Tullius Siren, tuba Tullioque
 Juncta Maronis.

Gravii nunquam, rogo, *Tollisque*
 Hic, & *Henninl*, similesque desint,
 Quos vehit dudum niveis per auras
 Gloria bigis.

Castus imprimis Superos colendi
 Ritus, abstensis & adulta rugis
 Veritas rursum niteat situque,
 Diva Virago.

B

Pestilens

Ἐτε Ἰσιακὲς δι λινοσολίαι καὶ ξύρωσις. Ἀλλὰ Ἰσιακός ἐστιν
 ὡς ἀληθῶς, ὃ τὰ διεπνύμενα καὶ δρώμενα περὶ τεὸς Θεὸς τά-
 τας, ὅταν νόμῳ παραλάβῃ λόγω ζυτῶν, καὶ φιλοσοφῶν περὶ
 τῆς ἐν αὐτοῖς ἀληθείας. Et sic passim, ut nulla sit dubi-
 tandi, aut tricandi ratio. Nunc quoniam istum locum
 emendavimus, adjiciemus & cætera, de quibus tunc, Vir
 amicissime, nobis sermo intercessit, idque, nisi fallor, pace
 Tua. FIRMICUS MATERNUS ibid. p. 409. sic lo-
 quitur:

*Et cum mulieris animus ex impatientia nimii amoris arde-
 ret, mortuo adolescenti templa fecerunt. Tunc quod irata mu-
 lier pro injuria spretæ fecerat formæ, hoc ordinantes à se pati
 voluere sacerdotes. Sic annuis sacris cum honore terræ istius
 funeris pompa componitur, & cum persuadetur hominibus, quod
 colant terram, miseri funeris venerantur exitium.*

Sermo est de cultu Deæ Phrygiæ, seu Cybeles, ejus-
 que sensu allegorico, quem jactabant profani, irridente san-
 ctissimo Patre; præsertim de castratione Attios juvenis
 frustra à Cybele adamati, quod facinus Sacerdotes imiten-
 tur. Jac. Gronovius ad ista verba *hoc ordinantes à se pati*
voluere notat, meliorem fore latinitatem, si præpositio ab-

Pestilens rixæ neque turbet ardor
 Dulce cœlestis meletema Pacis.
 Jurgiis, quæso, quid aculeatis
 Cum grege Christi ?
 Amne Cocytii, Stygis amne diro
 Non tument fontes Siloæ ; nec intrat
 Iple Jordanem Phlegethon , sacræque
 Stagna Bethesdæ.
 Jura conservet Themis, aureumque
 Tempus Astrææ meliore venâ
 Proditum terris fluat, exuletque
 Barbara proles.

Juncta

esset. Ego vero affirmo , si illa absit , maximam vim & pondus orationis abfore , quæ non minus ita quoad mentem Scriptoris castratur , ac Sacerdotes illi à se castrabantur. Hoc enim vult : quod Cybele puer fecit , idem Sacerdotes à se , imo à se ipsis patiuntur , qui furor est tanto major. Nunc vero cuperem scire , quid sibi illud velit *hoc ordinantes?* Ut de locutione duriore taceam , tota res ita describi solet , ut furore lymphati , & quasi nescientes , ac extra se rapti tale facinus perpetrasse dicantur , non peculiare aliquod de demetendis sibi genitalibus decretum adhuc sobrii sanique instituerint. Sane palmaria est , & quantivis pretii emendatio. Dicimus enim scripsisse Firmicum :

Tum quod irata mulier pro injuria spretæ fecerat formæ ,
hoc Corybantes à se pati voluere Sacerdotes. Sic annuis sa-
cris cum honore terræ istius funeris pompa componitur.

Vides quam exigua , ac pene nulla mutatione facta (nam litera c ex præcedentis voculæ fine tantum repetenda est , & literam græcam per simplicem i scribebant librarii) sua integritas toti fuerit loco restituta. Cæterum notum est , hos Cybeles Sacerdotes saepe promiscue Gallos , Corybantes , Curetas , Telchines , Idæos Dactylos , Cabiros &c.

Juncta Doctrinæ Pietas per omnes
Mitis incedat sine lite vicos,
Per domos cunctas, fora per tumultu
Turbida nullo.

Nou minus mores docilis juventus,
Quam bonas Cyrrhæ veneretur artes.
Elegans cultu nisi sis utroque,
Gloria stulta est.
Stulta laus omnis, nisi Christus atras
Mente purgatæ nebulas repellat.
Solus hic Sol est; face Solis hujus
Solius ite.

C 2

Ite

nominari. Vide Lambin. ad Horat. l. I. od. 16. Vossium patrem Idolol. l. II. c. 53. alibique. Obiter non invenuste Firmicus verbis istis pro injuria spretæ fecerat formæ imitatur verba Virgilii Æn. I. I. v. 30. Manet alta mente repossum Judicium Paridis, spretæque injuria formæ; uti p. 418. Cum semiviro comitatu ex eodem habet Auctore, ne cætera tangam. Subjungam his duo reliqua loca, de quibus tum, Vir Clariss. agebamus. Primus est purissimi scriptoris QUINTI CURTII à Viris Doctissimis mirum in modum, sed frustra vexatus, duplici indigens emendatione. L. VIII. c. 4. de Alexandro agit Magno, cum Roxanen, Oxyatris Sattræ filiam, in matrimonium vellet ducere sibi imparem. En verba:

Tunc in amorem virgunculæ, si regiæ stirpi compararetur, ignobilis, ita effusus est, ut diceret, ad stabiliendum regnum pertinere, Persas ac Macedonas connubio jungi; hoc uno modo & pudorem vittis, & superbiam vittoribus detrahi posse. Achillem quoque, à quo genus ipse deduceret, cum captiva coisse. Ne inferri nefas arbitrarentur, ita matrimonii jure velle jungi. Insperato gaudio latus pater sermonem ejus exceptit &c.

Hic locus quam turpiter, & bis quidem corruptus est,

Ita felices ; dabit ille veras ,
Quas mali frustra sine fine captant ,
Unico castis oculis in ictu

Cernere gazas .

Codicum quare numerosa tanto

Quæritur nobis studio supellex ?

Quid libri prosunt , & Apollinaris

Pondera census ?

Terra cum Cælo liber unus amplio

Mille lectori documenta præstat ;

Cui notas scripsit manifesta summi

Numinis aura .

Ite

nec ab ullo sanatus , tam fideliter à nobis dextreque emendabitur . Val . Acidalius frustra offenditur voce ita ; eam vel ejiciens vel in supponens , tum paulo ante ne in se fore nefas arbitrarentur legendum existimat . Sed obnittitur Raderus , & vulgatam lectionem defendit , ut etiam Schefferus fecit , nisi quod rō ita aliter mutet sine causa . Nic . denique Heinlius corrigebat ne sui in se forsitan nefas &c . satis temerè & licenter . Tō inferri utique mendosum . Barbarum est illatumque inferre nefas sibi vel alicui eo sensu . Labem , maculam &c . inferre usitatum , non nefas . In tali re simpliciter dicimus nefas arbitrari , putare &c . ; ut in re prorsus simili Horat . l . IV . od . XI . Semper ut te digna sequare , & ultra Quam licet , sperare , nefas putando , Disparem vites . Et sic centies , non aliter legemus . Nos loco medebimur verè , ubi prius monuerimus , sequentia nulli suspecta gaudio lætus ineptam esse ταυτολογίαν , quibus unica litera succurret , & solitum Curtio restituet colorem . Emendandum esse dico , & Curtium scripsisse :

Ackillem quoque , à quo genus ipse deduceret cum captivâ coisse . Ne inferiori nefas arbitrarentur ita matrimonii jure velle jungi . Insperato gaudio elatus pater sermonem ejus excepit .

Ite nunc omnes, & adite magnum
Supplices Numen juvenes senesque,
Fata quò detur meliora semper

Jungere fatis.

Nullus externis locus esse bellis,
Nullus internis videatur; ædem
Stare Musarum velit hanc perennem

Rector Olympi!

Flos juventutis melioris inde
Surgat, & Grajo sale tincta proles,
Ex quo sicut Phrygio caterva

Pubis Achivæ.

C 3

Tuque

Hæc vera Curtii scriptura, hic consuetus illi constructionis lepos; ne nefas arbitrarentur ita jungi velle inferiori matrimonii jure. Vox abbreviata fuerat sine dubio, ut solebat in MSC. antiquis, unde ex *inferiori corruptum inferri ineptissime*; cui frustra medicinam adhibebant temerarii conjectores. Sic Ovid. Art. Am. l. 1. & 770. *Vilis in amplexus inferioris eat.* Senec. Provid. c. 3. *Ignominiam judicat gladiator cum inferiore componi;* ubi omnia paria in re dispari. *Elatus gaudio autem prius Curtio in deliciis.* Sic l. IV. c. 6. *Insolenti gaudio juvenis elatus, alias virtutis etiam in hoste mirator.* Et l. VI. c. 7. *Ibi Cebalinus gaudio elatus, habeo, te, inquit, incolumem.* Et sic crebro alii quoque. Flavius Vopiscus in Floriano c. 6. *Tantum illud dico, senatores omnes ea esse letitia elatos &c.* Sic ipse FIRMICUS supra laudatus p. 452. scribit: *Tunc elato gaudio clamat elata mortalitas: Ubi est mors aculeus tuus?*

Ubi quis non consentiet, alibi ut ostendi, scripsisse Auctorem: *Tunc cœlesti gaudio clamat elata mortalitas &c.*

Ubi denuo exemplum occurrit, literam prioris vocis c finalem repeti neglectam, & sic ex residuo *cœlesti* fuisse *elato factum;* uti supra monui de voce *Corybantes.* Postremo lo-

Tuque præsertim, generosa Titan
Cui luto fixit meliore corda,
Sacra Phœbeō tibi missa ritu

Sceptra capesse.

Lenis adspiret, precor, aura; toto
Candidi soles orientur anno,
Et trahant longam simili bonorum

Lege catenam.

Sospes & felix Tua servet æquo
Tramitem cursu rota; neu laboret,
Si quid obliquis, quod abominamur,
Flexibus obster.

Perge

---

quebamur, ut recordaris, Vir Magnifice, de loco illo HORATII πολυθρυλλήτω, & in omnium ore, vitiōse tamen, ut paucis nunc ostendam, versante; lib. I. Sat. I. circa finem:

Jam satis est: ne me Crispini scrinia lippi

Compilasse putas, verbum non amplius addam.

Enimvero quæ hæc impudentia ac improba dicacitas foret, objicere Crispino lippitudinem, cum Horatius ipse hoc malo laboraverit? quod nec ipse diffitetur; Sed ter quaterve de se quasi jocabundus repetit. Vide illum lib. I. Sat. 5. v. 30. 31. & 49. item lib. I. Ep. I. v. 29. Deinde, quæ fati scævitas, si ipse etiam Crispinus, quem hic ob loquacitatem vult tangere, lippus fuisset? Postremo nihil ad rem facit; nam ejus garrulitatem hic oblique carpere instituit, & scriptorum prolixas nugas. Hinc cæteri, ut Lambinus, Cruquius, Dan. Heinlius, aliquique crediderunt *Crispinum Lippum* nomine proprio fuisse dictum. At hoc Acron & Porphyrio, Scholiaſtæ veteres, non tacuisserint, qui testantur aretalogum illum hominem fuisse ob garrulitatem nominatum. Cruquii vero antiquus Commentator prorsus ridicule τὸ *lippi* capit figurate seu tropice de animo; quasi Horatius Crispini

Perge Virtutis rigidus satelles
Debitos laudum titulos tueri,
O decus Phœbi, facer o paterni
Nominis Hæres.
Fortis & prudens, & amoenus Idem
Lælium misce facilem Catoni;
Pax, Quies, Fervor, Gravitas in unâ
Sede morentur.
Faustitas læto super arva curru,
Et Fides, & Fas, & Honos, & omnis
Spiceam latè volitet coronam
Copia gestans.

Ite

num vocasset lippum pro inepto & stolido. Quis talia vel fando audivit unquam, aut sibi persuadere potuit? at potuit tamen ante paucos annos Alexander Cuningamius huic commento ineptissimo album adjiciens calculum; & tanto libenterius, ut populari suo, certe Britanno, Rich. Bentlejo contradiceret, qui vulgatae lectionis absurditatem, ejusque expositiones ridiculas, qualescunque demum illæ sint, videns agnoscensque, felicitate tamen non eadem, qua ulcus detexerat, idem tollere potuit; audacius enim justo correxit ediditque: *ne me Crispini scrinia lippum Compilasse putas.* Certe de se ipso illud Horatius hic confessus est, ut alibi, nulla tamen ita aberrandi causa librariis videtur oriri potuisse, ut rō lippum corrumperent in alterum illud, quod vulgo circumfertur, *lippi*. At vide nunc verissimam Venusini illius scripturam tot sæculis jam incognitam. Emendandum est, ut ipse olim dedit:

*Jam satis est: ne me Crispini scrinia lippis
Compilasse putas, verbum non amplius addam.*

Ite mordaces, procul ite, Curæ!
Vosque Rectori date sempiternos,
Sceptra cum sumit nova, cum reponet,
Fata, triumphos!

---

oculis lippis aliorum compilet scrinia. Cæterum tales ellipses sunt vulgares; sic ibidem mox Sat. 2. v. 101. Cois dicit subintellecta voce, vestibus; & v. 63. togata scil. muliere. Nota illa πνοις obliquis aliquem spectare. Etiam apud Plautum in Persa A. I. Sc. 1. v. 11. habes parem locutionem; compilare vero oculis dixit Horatius, ut alibi de iisdem limare, metiri, percurrere, imo prævidere oculis inunctis, quod prorsus idem; & Florus I. II. c. 6. oculis delibare. Sed ego quoque hæc satis esse puto; & ne me quisquam Crispini illius aretalogi scrinia compilasse putet, verbum non amplius addam; nisi ut tibi, Vir Magnifice, pro meo in Te amore ac cultu, hunc annum faustum ac felicem, quin etiam Nobis omnibus, atque adeo toti Academiæ, cum infinitis aliis eodem cursu ac tenore elapsuris, auspicatissimum precer, &, ut ea omnia, quæ paulo ante inter plurimos labores ac negotia cecini, impleantur, ex animo voveam.
Vale ac salve plurimum!

